

ירושלים, ט"ו באדר התשס"ו
15 במרץ 2006

חוזר מס' הד-06 (9)

אל: סגני המנהלים הכלליים הבכירים למינהל ולמשאבי אנוש במשרדי הממשלה וביחידות הסמך המנהלים האדמיניסטרטיביים בבתי החולים הממשלתיים הממונים על ההדרכה במשרדי הממשלה וביחידות הסמך

שלום רב,

הנדון: קורס הסמכה לממונים על ההדרכה במשרדי הממשלה וביחידות הסמך - תשס"ו

כללי

היכולת לממש חזון, אסטרטגיה ויעדים של הארגון, מותנית בין השאר בידע וביכולות של האנשים העובדים בו. אחד מהמנגנונים החשובים ביותר במימוש מטרות אלו הוא מערך הלמידה הארגונית והאישית.

הממונים על ההדרכה במשרדים וביחידות הסמך הם האחראים ברמה המשרדית לעיצוב ולמיצוב ההדרכה והלמידה בארגון, כחלק מהרמה הניהולית אסטרטגית של הארגון וכחלק מסדר היום המרכזי של פעילותו.

על מנת שהממונים על ההדרכה יוכלו למלא תפקיד חשוב זה בצורה מקצועית, איכותית ומצטיינת יש להקנות להם את הכלים המקצועיים הנדרשים בתחום ההדרכה והלמידה.

ראשית, נדרש מהממונים להבין מהו מקצוע ההדרכה ומהי מפת הידע שלו. לאחר מכן יש ללמוד כיצד לנתח את הרמה האסטרטגית של הארגון כדי לבחון ולתת מענה לאתגרים המקצועיים ולפערי הלמידה של העובדים בארגון וכיצד להפוך את הלמידה לחלק מתפיסת היסוד ומתשתיות העבודה של הארגון.

לאחר הטיפול ברמה האסטרטגית על הממונה לדעת להתמודד עם בניית תשתיות של מערכת למידה תוך איתור צורכי הדרכה, תכנון ההתערבויות ההדרכתיות הנדרשות וכתיבה של תוכנית עבודה.

בנוסף, נדרש הממונה על ההדרכה לעסוק בפיתוח הדרכה (ניתוח תפקיד, בניית תוכנית למידה, התאמת שיטות, טכניקות וטכנולוגיות, התקשרות וניהול הדרכה למיקור חוץ, הטמעה של למידה ומוצרי הדרכה, ניהול ידע, הערכת הדרכה ועוד) ולפתח מיומנויות אישיות הנדרשות בתחום עיסוק זה.

לאור כל זאת, החלטנו על פתיחתו של קורס הסמכה לממונים על ההדרכה במשרדי הממשלה וביחידות הסמך. הקורס, שיתקיים בשיתוף "תפנית" - בית הספר למנהלים של האוניברסיטה הפתוחה, ו"ספירלה" - בית הספר לפיתוח מקצוענות בהדרכה שבמכון הטכנולוגי חולון, ייפתח **בחודש יוני 2006.**

קורס הסמכה זה יהווה תנאי מקדים למילוי תפקיד הממונה על ההדרכה במשרד, הן עבור ממונים חדשים, והן עבור ממונים אשר לא עברו הכשרה דומה טרם כניסתם לתפקיד או במהלך התקופה בה הם מבצעים את התפקיד.

המטרה המרכזית של הקורס

פיתוח יכולותיהם המקצועיות של הממונים על ההדרכה בתחום הלמידה כחלק מהתהליך של מיצוב נושא ההדרכה בשירות המדינה.

מטרות משנה

- ✓ קבלת כלים לניתוח הרמה האסטרטגית של הארגון וניסוח תפיסת למידה לארגון.
- ✓ למידת התהליכים המרכזיים בניהול מערכות למידה ומאפייניהם המרכזיים.
- ✓ קבלת כלים לאיתור צרכי הלמידה בארגון.
- ✓ רכישת ידע וחשיפה לטכניקות וטכנולוגיות למידה.
- ✓ קבלת כלים לבניית תכנית עבודה שנתית להדרכה, באמצעות תכנון ותמחור.
- ✓ רכישת מיומנות באפיון בקשות להתקשרות במיקור חוץ.
- ✓ רכישת התנסות בפיתוח תוכנית הכשרה.
- ✓ ביצוע הערכת למידה וקבלת משוב
- ✓ כלים להעברת הרצאה, תוך שימוש בפזנטציה ממוחשבת.

נושאי הלימוד *

1. **מפת הידע והכישורים במקצוע הלמידה וההדרכה:** מהו מקצוע ההדרכה, מגמות בהדרכה לשנים הבאות, מקורות המידע למקצוע: אתרים, כנסים, ספרות. מבוא ללמידה ארגונית, מבוא ללמידה אנושית.
2. **ההדרכה ברמה האסטרטגית של הארגון:** גזירת אתגרי הלמידה מהחזון והיעוד הארגוניים, ניסוח תפיסת ההדרכה המתאימה לארגון.
3. **התערבות הדרכתית ומיפוי צרכים:** איתור צרכי למידה, מיפוי והחלטה על העיתוי של התערבות הדרכתית, תהליכים וכלים.
4. **בניית תוכנית עבודה שנתית לתחום, תמחור, התקשרות למיקור חוץ.**
5. **אפיון ובנייה של מערכת הלמידה על פי התהליכים המרכזיים ובניית התשתיות המתאימות:** מהם עשרת התהליכים המרכזיים בבניית מערכת למידה, מה זו תשתית הדרכתית וכיצד בונים אותה?
6. **תהליך פיתוח ההדרכה:** ניתוח תפקידים, בניית תוכנית לימודים, התוויה של הדרכה, כתיבת מערך שיעור, סקירת טכניקות, מצבים וטכנולוגיות בלמידה.
7. **הטמעה של טכנולוגיות למידה:** הטמעת פיתוח והטמעת למידה.
8. **ניהול ידע ולמידה.**
9. **הערכת ההדרכה והלמידה בארגון.**
10. **מיומנויות אישיות של אנשי הדרכה:** מתן וקבלת משוב, מיומנויות תקשורת בינאישית, מתן הרצאה ומצגת.

* תוכנית הלימודים המוצגת לעיל הינה טנטטיבית והיא תעוצב סופית לאחר עבודת הכנה שתיערך בשבועות הקרובים, ותכלול בדיקת צרכים על-סמך מפגשים וראיונות עם הממונים על ההדרכה ועם הנהלות המשרדים, וזאת במטרה להתאים עד כמה שאפשר את התכנים העיוניים לפרקטיקה המיוחדת ולסביבה הארגונית של שירות המדינה.

אוכלוסית היעד

קורס ההסמכה מיועד לממונים על ההדרכה במשרדי הממשלה וביחידות הסמך כולל בבתי החולים אשר לא עברו קורס דומה בעבר. בשלב הראשון יפתח מחזור אחד שיכלול כ- 25 משתתפים.

בהמשך מתוכנן להיפתח קורס נוסף במתכונת דומה לממונים על ההדרכה שלא ישתלבו בקורס הראשון, ובשלב מאוחר יותר ייפתח **קורס מיוחד לעובדים ביחידות ההדרכה המשרדיות ("עוזרי הדרכה")** הכולל תכנים המתאימים לאוכלוסיית יעד זו.

תנאי קבלה

מכתב המלצה מטעם מנכ"ל המשרד או הסמנכ"ל הבכיר למינהל ולמשאבי אנוש, המבהיר את התאמת העובד/ת לקורס והמידה בה יתרום הקורס למילוי תפקידו/ה.

מבנה הקורס

כ- 180 שעות לימוד, במתכונת של יום לימודים אחד בשבוע.

מקום הקורס

טרם נקבע מיקומו הסופי של הקורס אך הוא יערך כנראה באחד המתקנים של האוניברסיטה הפתוחה בירושלים או באזור המרכז.

המרכזת המקצועית של הקורס

גב' מירי דיין לשעבר מפקדת ביה"ס הצבאי לפיתוח ניהול והוראת ההדרכה.

הנהלה וועדת היגוי

את הקורס תלווה ועדת היגוי אשר תקבע נהלים והנחיות לגבי מהלכו התקין של הקורס, ותעקוב אחר תכנית הלימודים והתקדמות המשתתפים.

המנחים והמרצים בקורס

המנחים שישולבו בתכנית הינם מומחים בעלי שם בתחומי הדעת הנלמדים מהאוניברסיטה הפתוחה ומ"ספירלה".

להלן רשימה חלקית של המרצים בקורס: יהודית רוזנברג, נעה אבטליון, מייק פולצ'ק, סיגל אשורי – כהנוביץ, ד"ר טל לוטן, ד"ר אסתר בריינין, נילי דרייפוס, ד"ר עידו ליברמן, ד"ר אביחי אוליבר, יפית מולכו, ערן שחטר, מירי דיין (יתכנו שינויים ברשימת המרצים)

שיטת הלימוד

התכנית משלבת חומר עיוני אקדמי, הרצאות פרונטאליות, "סיעור מוחות", לימוד מונחה וסדנאות מעשיות. ניתוח של "case studies" מתוך עולם התוכן והעבודה של המשתתפים ליישום התיאוריה בפרקטיקה של שירות המדינה. בנוסף, על המשתתפים בקורס להכין תרגילים צוותיים ומטלות נוספות לבחינת הטמעת החומר הנלמד בסוף כל נושא.

פרויקט גמר מסכם

במהלך הקורס יידרשו המשתתפים לכתיבת פרויקט גמר יישומי בתחום ההדרכה בהסתמך על תחומי הידע והכלים שקיבלו בתכנית. התהליך ילווה בייעוץ מקצועי של אחד המנחים המובילים בתכנית ובפיקוח אקדמי של ראש התכנית.

חומרי הלימוד

במהלך המפגשים יקבלו המשתתפים חומרי עזר וספרות מקצועית, מצגות, מאמרים, רשימת מקורות לקריאה נוספת ורשימת אתרים באינטרנט.

תעודה והכרה אקדמית

לעומדים בדרישות הקורס תוענק תעודה מטעם נציבות שירות המדינה בשיתוף "תפנית", ביה"ס למנהלים של האוניברסיטה הפתוחה ו"ספירלה". בנוסף, הקורס יוגש להכרה בנקודות זכות אקדמיות, להמשך לימודים באוניברסיטה הפתוחה.

עלות הקורס

עלות הקורס היא 4,500 ₪ למשתתף/ת, כולל כיבוד קל וארוחת צהריים.

גמול השתלמות

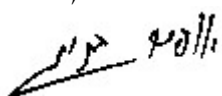
הקורס יזכה בצבירת נקודות לגמול השתלמות בתנאי שהנתונים האישיים של המשתלם עונים על הקריטריונים שנקבעו, ובכפוף להחלטת הוועדות לאישור גמול השתלמות באיגודים המקצועיים הרלוונטיים.

הרשמה

ההרשמה תבוצע באמצעות הסמנכ"ל הבכיר למינהל ולמשאבי אנוש במשרד / המנהל האדמיניסטרטיבי בבית החולים, ובהמלצת הממונה הישיר בטופס מדף 2635. טופס המדף בצירוף המלצת סמנכ"ל המשרד יועברו לאגף הדרכה, השכלה ורווחה עד לתאריך 14.5.2006.

אנו רואים בקורס זה הזדמנות מצוינת לממונים על ההדרכה להתמקצע בתחום ההדרכה כמנהלים המופקדים על המובילות המקצועית במשרדים, וזאת במסגרת מיצוב נושא ההדרכה וההשכלה במשרדים - נושא אותו אנו מקדמים בימים אלו ובערוצים נוספים כולל בהגדרת חזון ההדרכה, תפישת התפקיד ועוד.

בברכה,

אופיר בניהו

מנהל אגף הדרכה השכלה ורווחה

העתק:

מר שמואל הולנדר – נציב שירות המדינה
מר יעקב ברגר – המשנה לנציב שירות המדינה
פרופ' מיקי רונן – ראש המחלקה לטכנולוגיות למערכות למידה, המכון הטכנולוגי, חולון.
גב' מירי דיין - האוניברסיטה הפתוחה, המרכזת המקצועית של הקורס.
מר גדעון זיילר - ספירלה, ביה"ס לפיתוח מקצוענות בהדרכה
מר מאיר נבון - ספירלה, ביה"ס לפיתוח מקצוענות בהדרכה
גב' תמי גוייל - מנהלת "תפנית" - בית הספר למנהלים של האוניברסיטה הפתוחה
מנהלי היחידות למשאבי אנוש במשרדי הממשלה וביחידות הסמך
חברי ההנהלה והממונים בנש"מ
גב' רינה ברקת – מנהלת תחום (הדרכה), נש"מ